

Soomaa rahvuspargi piiranguvööndi metsade majandamise kokkulepe

Seisuga 29.08.2018

Soomaa rahvuspargi piiranguvööndide metsade majandamisel kohustun lisaks Soomaa rahvuspargi kaitse-eeskirjas, liikide kaitse-eeskirjades, looduskaitse-eeskirjades ja metsaseaduses sätestatud tingimustele vabatahtlikult juhinduma alljärgnevatest kokkulepetest ning seadma need kokkulepped tingimuseks ka enda lepingulistele partneritele:

1. Soomaa piiranguvööndi metsi majandatakse lähtuvalt Soomaa rahvuspargi kaitsekorralduskavas, liigi kaitse tegevuskavades ja Keskkonnaameti poolt metsateatises esitatud liigikaitsealistest soovitudest.
2. Keskkonnaregistris piiritletud elupaigas **mängualal** (vt keskkonnaregistri kaardikiht EELIS-looduskaitse-vaartused-liigi alamkirjed) **ei tehta raieid 1. veebruarist 31. maini** (LKS § 55 lg 6) ja säilitatakse suuri haralisi mände ja hoitakse võimalikult palju puhmastikuga maapinda raidmetest puhtana.
3. Keskkonnaregistris piiritletud elupaigas väljaspool mänguala e **kanade sigimisalal ei tehta raieid 1. aprillist 30. juunini** (LKS § 55 lg 6 ja Eesti Ornitoloogiaühingu Linnuhuvilise meelespea p.7.1 <https://www.eoy.ee/node/1034>).
4. Harvendusraietel kuni 3 km raadiuses metsise mängupaiga servast säilitatakse suuri haralisi mände ja hoitakse võimalikult palju puhmastikuga maapinda raiejätmetest puhtana. Hea tavaga liitujatele annab Keskkonnaamet teada, kas kinnistust 3 km raadiusesse jääb metsise mängupaiksid.
5. Linnustiku pesitsusrahu tagamiseks **ei tehta raietöid perioodil 1. aprillist 30. juunini**.
6. Suure linnupesa (diameetriga 40 cm või enam) leidmisel peatatakse töö ning teavitatakse leiust Keskkonnaametit.
7. Raiete käigus **säilitatakse** võimalusel olemasolevat üle 24 cm jämedust erinevate puuliikide järkamata surnud ja lamapuitu vähemalt 20 tm/ha kohta.
8. Raiel **jätakse säilikpuudena** elustiku mitmekesisuse tagamiseks erinevate puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puid, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, pärni ja eelmise metsapõlve üksikuid puid, samuti eritunnustega nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid. Lisaks neile säilitatakse suuri kadakaid, remmelgaid, saari, jalakaid, künnapuid, pihlakaid, toomingaid ja sarapuid.
9. **Harvendusraietel** ei raiuta puistust välja maksimaalset lubatud puudukogust, vaid **jätakse** Metsa majandamise eeskirja järgi **harvendusraietel lubatud minimaalne rinnaspindala 10% suuremaks**.
10. **Vääriselupaikades raieid ei tehta**, v.a. erakorralised raied Keskkonnaameti nõusolekul (keskkonnaministri 04.01.2007 määruse nr 2 § 26¹ lg 2 ja § 27 lg 5) nagu ohtlike puude raied, kaitsevööndide hooldustööd, kujundusraied jms.
11. Suuremate ja vahelduva reljeefiga eraldiste koosseisu arvatud väikesepinnalised **soo- ja lodulaigud ning laialehiste (kõvaleht-) puude grupid jäetakse raiumata**.
12. Kokkuveoteed kavandatakse maksimaalselt eraldise kuju ja reljeefi järgivalt ning võimalusel mitte sirgjoonelistena, vaid looklevatena, kasutades maksimaalselt ära looduslikud häilud ja puistu hõredamad kohad.

13. Vältitakse veekaitsevööndisse ja avamaastike servaaladele raie kokkuveoteede rajamist, metsamasinatega liikumist ning puude langetamisel ja laasimisel nende alade võimalikku kahjustamist.
14. Vältitakse kinnismälestiste, nagu kultusekohtade, sõjahaudade, kääbaste, arhitektuuriajaloolise väärtusega ehitiste ja mälestusmärkide ning pärandkultuuriobjektide kahjustamist ning risustamist raidmetega.
15. Kasutatakse metsanduslikke võtteid ja tehnikat, mis tagavad maksimaalselt pinnase, alusmetsa ja järelkasvu säilimise.
16. Vooluveekogusid ja allikaid kaitstakse metsa majandamise käigus maksimaalselt võimalike kahjustuste eest.
17. Metsamajandaja tutvustab seotud huvirühmadele iga-aastaselt Soomaa RP piiranguvööndis järgneval aastal planeeritavaid töid.

Lisaks eeltoodud punktides 1-17 toodud ja RMK poolt aktsepteeritud kokkulepetele kohustun:

18. **Majandama Keskkonnaregistris piiritletud elupaikades metsisele sobivaid kasvukohatüüpe** (raba, siirdesoo, kõdusoo, karusambla, sinika, mustika ja pohla kasvukohatüübi männikuid) **ja ka väljaspool piiritletud elupaikasad jäävaid potentsiaalseid mängupaigametsi** (raba, siirdesoo ja kõdusoo kasvukohatüübis) **vaid püsimeetsana.**
19. Säilitama männi kasvukohtades raiel peapuuliigina mäندی ning võimalusel I rinde koosseisus haaba (Soomaa RP kaitse-eeskirja § 17 lg 3).
20. **Mitte raiuma selgusetat või lagedaid alasid metsamaal**, mille täius on alla 0,3 ja kus on säilinud üksikpuude rinne, vaid säilitama kõik puud elustikupuudena.
21. **Mitte raiuma jõgede** (Tõramaa, Lemmjõgi, Raudna, Halliste, Kõpu, Navesti) **kallastel ja riigi ning kohalike teede ääres kuni 50 m ulatuses jõe tavapärasest kaldast või tee telgjoonest** metsa lagedaid alasid (turberaie häile ega veergusid), koristama raiejätmed nende jõgedesse kandumise vältimiseks kallastele lähemal kui 50 m ja langetama ohtlikud puud, mis võivad langeda vette või teele.
22. saatma üle 10 ha suuruste liituvate raiealade kavandamisel vastava info eelnevalt teadmiseks koostöökogu listi.

Olulisemad dokumendid, millest (koos alamaktidega) metsade majandamisel lähtutakse:

Looduskaitseeadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/126012018010>

Metsaseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/129062018032>

Soomaa rahvuspargi kaitse-eeskiri <https://www.riigiteataja.ee/akt/13291148>

Soomaa rahvuspargi ja Soomaa loodusala kaitsekorralduskava 2012 - 2021
file:///C:/Users/47208062731/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/E9TG189U/soomaa_rp_kkk_2012_2021.pdf

Kaitsealuste liikide liigi kaitse tegevuskavad <https://www.envir.ee/et/liigikaitse-tegevuskavad>

Eesti Ornitoloogiaühingu Linnuhuvilise meelespea <https://www.eoy.ee/node/1034>